

Климуш Дмитро Іванович – (07.10.1897 – 1959) – громадсько-політичний і військовий діяч Закарпаття. Народився в с.Ясіня Марамороського комітату (Рахівський район Закарпатської області) в багатодітній заможній селянській сім'ї. Закінчив три класи народної школи у рідному селі, опісля працював у батьківському господарстві, а також лісорубом та бокорашем. Учасник Першої світової війни (1915-1918). Воював на східному та італійському фронтах. Двічі був поранений. Учасник Гуцульського повстання. Брав участь у поході січових стрільців на Мараморош-Сигет, де потрапив у полон до румунів (1918-1919). Коли Закарпаття ввійшло до складу ЧСР, мобілізований в чехословацьку армію. Продовжував службу в Ужгороді та Севлюші (Виноградів). Демобілізувався у званні старшини. Працював касиром у Ясінянській філії Підкарпатського банку (1921-1923), виступив одним із засновників спортивно-виховного товариства «Січ» (1923), пізніше його голова (1927-1928). Член соціал-демократичної партії (1923-1938), секретар її ясінянської організації (1927), а згодом член окружного представництва від цієї партії (1937). На пропозицію секретаря А.Волошина І.Рогача Д.К. було доручено очолити Збройні Сили Карпатської України – Організацію Народної Оборони Карпатську Січ. Вніс великий вклад у реорганізацію Карпатської Січі: створено рефентури, окружні команди. Головна Команда, яку очолював Д.К., провела за час існування два з'їзди. Карпатська Січ відіграла велику мобілізуючу роль в боротьбі проти руйнівних дій польських і угорських терористів, зробила відчайдушний опір агресору 15-16 березня 1939. Після окупації Закарпаття угорськими військами Д.К. залишився в рідному селі, перебуваючи під постійним жандармським наглядом. До 1944 працював на лісопильному заводі своїх братів. З приходом Радянської Армії 8 грудня 1944 був заарештований і висланий в Єнакієво Донецької області. Після звільнення в січні 1947 працював в с.Ясіня бухгалтером ліспромгоспу. 11 квітня 1947 заарештований вдруге за «антирадянську діяльність» і засуджений Особливою нарадою при Міністерстві Держбезпеки СРСР на 8 років таборів. Покарання відбував у Ангарському таборі Іркутської області Росії. Звільнений 26 липня 1955. Помер і похований в с.Ясіня. Реабілітований 2 лютого 1993. З нагоди 100-літнього ювілею від дня народження Головного Команданта Карпатської Січі у Ясіня відкрито пам'ятник-погруддя Д.К. (автор М.О.Белень).

Література: Климуш – головний командант «Карпатської Січі». Документи, спогади, вірші. – Ужгород, 1997; Довганич О. Головний командант Карпатської Січі (До 100-річчя з дня народження Дмитра Климуша) // Календар «Просвіти» на 1997 рік. – Ужгород, 1997. – С.63-65; Белень М. Карпатська Україна у портретах. – Ужгород, 1998. – С.94-97; Павленко Г.В. Діячі історії, науки і культури Закарпаття. Малий енциклопедичний словник. – Ужгород, 1999. – С.91. **М.М.Вегеш**